

КОНГРЕС НЕ РАДИТЬ ТАК, ЯК ТРЕБА

ВАШИНГТОН. — У часі надзвичайної сесії конгресу виринають разураз бучі й обструкції, щоб не допустити до наряд над фермерськими справами, або над справами годин праці і платні. Противники закону контролі посіву збіжжя, бавовни і тютюну натискали за всяку ціну, щоб продовжати наряди в давню наміченому порядку й полагати в першій мірі закон про лінування. Робили вони це на те, щоб у той спосіб стримати небажані собі проекти. А проєктодавці контролі фермерства, регуляції годин і платень та обнижки податків старалися за всяку ціну поставити свої справи на порядку наряд, що в загальному викликувало заколот у конгресі й робило пригноблений настрій.

СЕНАТОРИ ХОЧУТЬ ОБМЕЖИТИ ПРАВО КОНГРЕСУ ВИПОВІДАТИ ВІЙНУ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Ля Фолет вніс у сенаті проєкт, щоб обмежити право конгресу виповідати війну. Про виповідження війни міг би рішати тільки наряд шляхом загального референдуму. „Нарід умирає у війні, то хай наряд рішає про війну”, говорив сенатор. Щойно на основі цього референдуму конгрес міг би формально рішати, чи можна виповідати війну, чи ні. Сенаторка Грейвс піддала проєкт, щоб також загальне ополчення мало голос у референдумі.

ОСУДЖУЄ ПОСАДНИКІВ ЗА ВОРОЖІСТЬ СУПРОТИ ЮНІЙ.

ВАШИНГТОН. — Голова Крайової Ради Робітничих Відносин, Ворен Меден, заявив перед зібранням 400 посадників ріжних міст, що багато посадників відносяться ворожо до робітничих юній і вживають своїх впливів, щоб перешкодити їх організуванню. Буває не раз таке, говорив Меден, що якогось юнійного організатора замордують і поліція чомусь не може здибати справників. А не може здибати тому, що має тайні інструкції, щоб їх не відкривати. Дуже часто поліція тяжко побиває організаторів і за це ніхто не потягає її до відповідальності.

ХОЧУТЬ УВІЛЬНИТИ ЗАПОМОГОВІ БЮРА ВІД АГІТАТОРІВ.

ОЛБАНІ. — Стейтвий уряд суспільного добробуту й „Емердженті Реліф Борд” нараджувалися над тим, щоб увільнити дистриктові Бюра Помочі Зпід впливів і вимагань так званого „Робітничого Союзу”, який, щоб вимусити поміч для своїх людей, влаштовував часто перед дистриктовими бюроми демонстрації. Прохання, чи зажалення, за підмоги будуть тепер скупчені в бюрох дільничних (боров).

ВТЕКЛИ НЕБЕЗПЕЧНІ БАНДИТИ.

СИРАКУОЗ. — Три небезпечні американські бандити, які належали до останньої зорганізованої злочинної банди та яких три року тому арештовано й уміщено в Джеймсвил, втекли з тюрми, роззброївши п'ятьох тюремних сторожів. Вони підготували втечу довгий час. Наперед перепилювали штаби, але лишили їх ціло, припливши їх гумою. Хтось зпоза тюрми дістав ім револьвери. Зо зброєю в руках вони довершили решту. Поліція по цілому стейті розіслала погоні з приказом стріляти в них, як тільки їх побачать. За кожного наложено нагороду в сумі \$2,000.

МАВ 40 МІЛІОНІВ, А ТЕПЕР ЖЕБРАК.

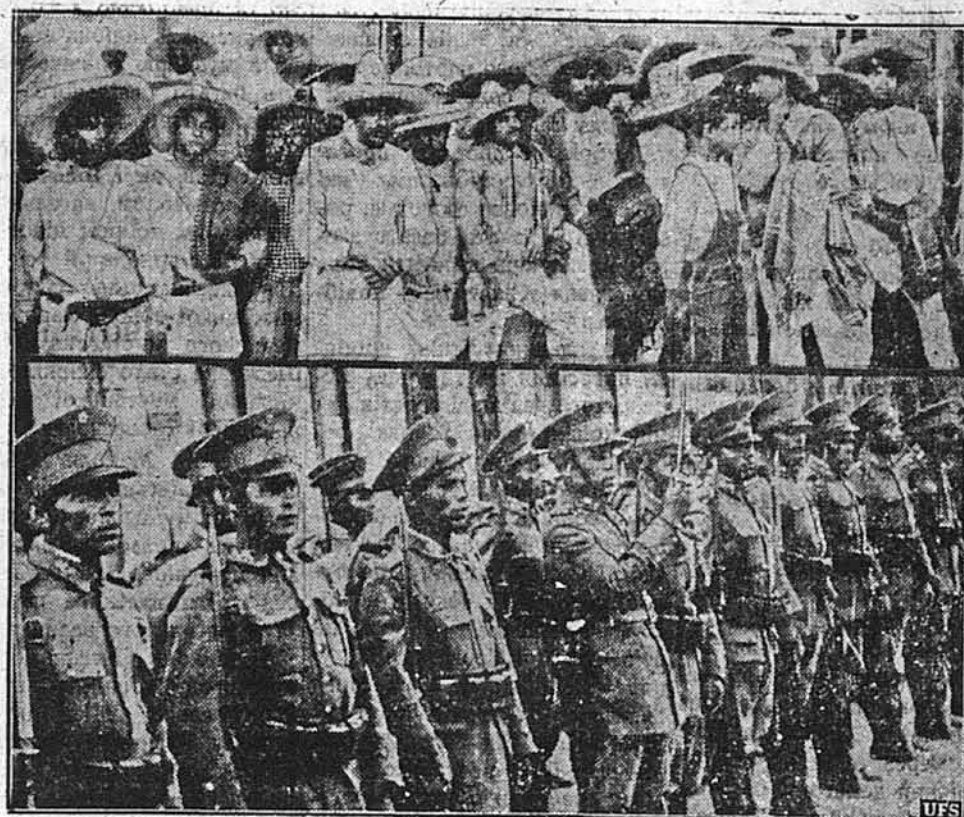
НЮ ЙОРК. — Бенджамин Вінтер, що був колишнім бідним малюарем кімнат, а потім доробився був на домах маєтку 40 мільонів доларів, знову став жебраком без сотика. Він мав багато домів на П'ятій евені, які, як звичайно, були задовожені. Коли в 1930 році вартість усіх реальностей почала спадати, він мусів ступінцево позичати гроші, щоб покривати задовження. Вкінці задовження перевищило саму вартість і він тепер зголосив у суді банкрутство, подаючи вісім і пів мільона доларів довгів, а на те ніякого покриття.

„ТРИМАЙТЕ МЕНЕ СТО, БО ОДНОМУ НЕМА ШО”.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — На зібранні американсько-російського інституту советський амбасадор, Трояновський, виголосив промову, в якій сказав, що західні краї мусять звертати більшу увагу на безпеку війни. „Коли би було потрібно”, говорив бундючно амбасадор, „то Совети дадуть належну бачучку всякому наїзникові”. Не варт зачіпатися з советською армією, погрожував він. Та всетаки апелював до капіталістичних країн, щоб звертали більшу увагу на наміри фашистських держав.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

МЕКСИКО ЗБРОЇТЬСЯ.

Кажуть, що мексиканський президент Ласаро Карденас потрапляє вдержувати силу серед вічної загрози повстань. Як тільки селянські маси починають буритися й збиратися більшими масами, він забирає їх в армію й дає їм військовий вишкіл. На горішньому образку група селян перед військовим вишколом. На долішньому ці самі селяни одиті в уніформи й зорганізовані в резервові відділи.

ЩОЙНО СМЕРТЬ ВІДКРИЛА, ШО ЦЕ БУЛА ЖІНКА.

В одній багатій родині в Ойстер Бей, Лонг Айленд, Н. Й., служив упродовж 15 літ льокай і всі були задоволені з нього. Він мав дивний звичай, що не любив лікарських оглядин і коли захворів, відмовився йти до шпиталю. Тепер щойно, коли він помер, показалося, що це була жінка.

ДАЛЬШЕ ПОЛЬСЬКІ СТАНИЩІ.

В Синькові, пов. Заліщики, посвятили римо-кат. каплицю, збудовану заходом корпусу пограничної сторожі. Посвячення додонав кс. Вичесани при участі представників влади і польських організації. В Пилатківцях організ. Борщевя відбулося посвячення „етілецького дому” у приваті старости Бая та інших повітових діячів.

ДІТИ СПАЛИЛИ СЕЛО.

В селі Кубан на Буковині діти, бавлячися сірниками, спричинили пожежу, яка знищила 44 господарства. Втрати йдуть на мільони левів.

МАСОВА БІЙКА НА МЕТЧУ.

Підчас змагань у Радомі між польською дружиною Спарта і жидівською дружиною Гаккох один із гравців Спарти ударив грача противної дружини. Щоб не допустити до дальшого розярнення, суддя перервав змагання. Тоді публіка з криком вибігла на грище і, поділившись на дві ворожі групи, почала битися. Пішли в рух кулаки, паці, кастети і т. д. Багато осіб побито по лиці і покалічено на цілому тілі, аж врешті поліція привернула порядки і спокій.

„ТАКОГО БАЛАГАНУ, ЯК У ПОЛЬЩІ, Я НІДЕ НЕ БАЧИЛА”!

Перед окружним судом у Самборі на виїзній сесії у Дрогобичі відповідала Катерина Лесів, робітниця, обвинувачена за те, що 18. травня ц. р. викликувала в Бориславі у приваті кількості людей перед будинком Фонду Праці. „Я обіхала Росію й Німеччину, але такого балагану, як у Польщі, ніде не бачила”. Суд взяв під увагу, що обвинувачена говорила у здернуванні, спричиненому браком праці, і засудив її на 2 місяці арешту.

НОВІ РЕДЕМТОРИСТИ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОГО ОБРЯДУ.

Єпископ Микола Чарнецький, гр.-кат. апостольський візитатор у Польщі, висвятив у Бельгії п'ятьох о. о. редемптористів гр.-кат. обряду, а саме: Василя Рудка, Філемона Курчабу, Стефана Козака, Петра Щирога й Івана Леськовича.

ЗАСТРІЛИВ МЕДВЕДЯ.

Антін Вазюк, 21 літ, із Судбур (Канада), є в посіданні гарної шкіри з медведя, що важив 500 фунтів. Якщоб Антін не був влучним стрільцем, то сьогодні медведь тішивсяб Антоном. Вазюк наступив на чорного медведя, як той прямував до свого лежовища. Медведь заатакував Антона, а тут у юнака стрільба лише 22 калібру. Антін не втік, але прицілювався і маленька куля влучила в саме око медведя. Чотири чергові кулі доїхали бурмилі кінця. Медведь упав трупом три стопи перед Антоном.

ВНУК Л. ТОЛСТОГО ЗЛОДИЄМ.

На пляжі в Каннах арештовано 16-літнього хлопця, що крав гроші з убрень купальників. Показалося, що це внук славного російського письменника Льва Толстого, Іван. Він у третьому році життя став сиротою і виховувався у своєї бабусі в Ніцці, яка вмерла, коли йому було 13 літ. Не маючи з чого жити, молодий Толстой пустився на злодійство. Арештований сказав: „Присягаю, що буду чесною людиною, тільки дайте мені працю”!

СТРІЛЯНИНА В РЕДАКЦІЇ.

В редакції „Курера Варшавського” прийшло до сварки між директором друкарні Гаспарским та редактором С. В. Редактор був невдоволений, що з причини повільної праці друкарня спізниться газета. Коли після словної перепалки редактор зневажив Гаспарського чинно, директор друкарні Гаспарський витягнув револьвер і стрілив до редактора двічі, але оба рази сліпими набоями. Редактор кинувся втікати, а тоді Гаспарський стрілив за ним ще чотири рази гострими набоями. Одна з куль зранила редактора в плечі. Раненого перевезли на клініку. Стан його не є грізний. Гаспарський арештували.

СМЕРТЬ ВІД СКАЖЕНОГО ПСА.

В селі Новосілка Скалатська одного господаря покусав тому три місяці пс. Показалося, що пс був скажений, бо недавно у господаря виступили прояви скаженості. Лікарська поміч була спізнена і нещасний помер серед страшних мук.

ПРОТИ КРУЖКІВ „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРА” НА ЛЕМКІВЩИНІ

ЛЬВІВ. — „Діло” оголошує польською мовою оригінальні розпорядки краківського воевідства, якими не дозволено основувати в лемківських селах кружків „Сільського Господаря”. Ті кружки, як відомо, основують виключно в цілі піднесення сільського господарства. Заборонено основувати такі кружки в селах Лосе, Росток В. і Злоцьке. Внесено рекурс від заборони, але це нічого не помогло. Польська влада каже, що навіть така праця „загрожує державі, спокоєві й публічному порядку”. Тепер є так, що як тільки в якійнебудь акції є одна людина, що її колись підозрівала польська влада за українство, яке виявило якусь нелояльність супроти Польщі, то всяку таку акцію вже вважають „протидержавною”. До неї зачислили тепер на Лемківщині вже й акцію допомоги українському селянинові вести краще господарку.

НОВИЙ ДИВНИЙ РОЗПОРЯДОК ЄП. ХОМИШИНА.

ЛЬВІВ. — Українські часописи донесли про розпорядок єпископа Григорія Хомишина п. з. „Про діяльність священника у світських товариствах і установах”. В тім розпорядку читаємо дослівно таке: „Щодо діяльності священника у світських товариствах та установах, до яких він належить як вибраний член, чи навіть як голова, то це не є честь для нього, що його вибирають на члена, чи на голову світського товариства. Це радше ганьба для священничого стану. Бо священник вже тимсамим, що він священник, повинен мати вступ, а в кожному випадку вплив на хід і розвиток світських товариств”.

Заборона.

А далі поміщена там така заборона: „Забороняється під канонічним послухом усім священникам, як душпастирям, так і на інших станових, належати до світських товариств та установ якогонебудь роду, в яких виді і голова вибрані голосами членів, з винятком тих товариств і організацій, де священник з уряду, а не з вибору має вступ, або які мають на цілі підтримувати справи Церкви і стоять під впливом Церкви. Також вільно бути членами фінансових, економічних, торговельних та промислових установ на основі членських вкладок чи акцій, але ніколи не вільно сповняти в них безпосередньо якийнебудь уряд чи функцію”.

Цей розпорядок єп. Хомишина викликав у цілому краю нове негодування. Боронить його тільки — д-р О. Назарук.

ПІД ПОКАРАЛА СТУДЕНТІВ-ПОЛЯКІВ З АМЕРИКИ.

ВАРШАВА. — Врлтера Мілевського з Милвокі і Яна Гловацького з Лоренс, Масс., засуджено за намагання вивезти з Польщі нелегально 60,000 злотих на конфіскату згаданої суми, конфіскату яхту, на якій їх зловили, і крім того на кару арешту, та ще окремо й на кару грошеву. Засуджені боронили себе тим, що вони були на польських водах у Гданську (Данцигу), себто в Польщі, але суд не взяв того під увагу.

МАЛОЩО НЕ ЗГИНУВ ЦІЛИЙ РІД.

ОСТЕНД (Бельгія). — Літак, що літів з Кольонії до Лондону, вдарив при злеті об комин фабрики і згорів на місці, а з ним згоріли 11 осіб. Між жертвами катастрофи були 5 членів родини великого князя геського, що виїхали на весілля до Лондону. З цілої родини врятувався тільки князь Людвік Гесе, себто той, котрий ждав на них у Лондоні, а до котрого погіблі їхали на весілля.

ВЖЕ Й ФРАНКА ВИЗНАЮТЬ.

ЛОНДОН. — Совети бояться, що держави дадуть собі без них раду з Еспанією. Тому згодилися вже й на те, що визнаватимуть у переговорах і еспанський революційний уряд генерала Франка, від чого досі відмовлялись.

ОПОРОЖНЯЮТЬ НАНКІНГ.

НАНКІНГ. — Китайський уряд рахується з тим, що японці займуть їхню столицю. І тому зачали опорожнювати місто з міністерств, які перенесуть у подальші міста, а головне до міста Ганков. Японські війська наступають на всіх фронтах.

ВЕЛИКІ ВТРАТИ.

ШАНГАЙ. — Червоний Хрест подає, що китайці втратили в теперішній війні з Японією коло 800,000 жовнів, з чого є 425,000 убитих.

УСУНУЛИ СТАРУ БОЛЬШЕВИЧКУ.

МОСКВА. — М. Соколов зівстав новим комісаром фінансів на місце усунутої Варвари Яковлєвої. Та остання була комуністкою від 1904 року і належала до „старої гвардії”. За советської влади була довгий час чекісткою, а потім займала різні високі уряди.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1898

Official newspaper published daily except Sundays and Holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
1133 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Postage mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Продовження членства три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число з п'ятиці (з англійською частотою):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

оподаткування редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

В Канаді належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩОБ ВІДВОЛІКТИ

Ми є свідками нової міжнародної конференції, яка збиралася в столиці Бельгії, щоб знайти спосіб, як припинити війну на Далекому Сході. В тій конференції є заступники 19 держав, а між ними і Злучені Держави. І вже та обставина, що Злучені Держави згодні взяти участь у тих нарадах, повинна надати тій міжнародній конференції особливого значіння. Але чи так дійсно є? Коли брати цю справу з чисто американського боку, то нема сумніву, що Злучені Держави є дійсно серйозно зацікавлені такими нарадами, на яких радять, як спити Японію в її наступі на Китай, як обмежити її впливи на Далекому Сході і її територіальну експанзію. Але чи ця серйозність вистарчає на те, щоб з таких нарад, як от ті, що відбуваються у Бріселі, могло вийти щось дійсно серйозне? Питання це важке, але відповідь на нього — легка.

Бо хто міг би врятувати сьогодні й отсю нову міжнародну конференцію від нової невдачі? На це є тільки одна відповідь: Злучені Держави. Як це розуміти?

В Бріселі дано нагану Японії за те, що вона захитала світовим миром, що не держить з державами світу кроку у їхніх змаганнях до світового замирення. Отже покищо ухвалено те, що вже нераз ухвалювало на різних міжнародних зібраннях, але що не мало ніякого значіння у практичному приміненні. Заходять питання, що станеться тепер з цю новою наганою. Очевидно, що над тим ще будуть радити, що будуть ще видвигати різні плани, як можна би покарати Японію, якщо вона зігнорує цю нагану. Будуть радити і над тим, як то можна би допомогти і Китаєві. Всього того можна надіятися, бо воно навіть не є нічим новим. Воно вже було. Але з усього того буде виходити ясно, що ввесь тягар розрахунку з Японією мусів би впасти на Злучені Держави. Навіть дехто пробує тепер давати Злученим Державам до розуміння, що це зовсім природне, а не тільки льогічне, щоб Злучені Держави взяли за справу — у своїй власній інтересі. Та покищо справа виглядає так, що опінія американського народу є рішучо проти цього, щоб Злучені Держави вмішувалися в таку міжнародно запутану, яка могла б довести до участі у війні. Ось тому нема ніякої надії, щоб з цієї міжнародної конференції в Бріселі могло вийти щось серйозне.

Тепер заходять питання: чи ті всі державні мужі й політики того всього не бачать, коли раз-у-раз аранжують такі міжнародні наради, які ніяких міжнародних конфліктів не всилі вирішити? Отже бачать те все. Та мають на те все головний аргумент. Кажуть, що такими нарадами, хоч і безспішними, вони всетаки відволікають вибух нової світової війни. Отсе і є їхнє оправдання.

ЯК ЛЕНІН ГОТУВАВСЯ ДО ПОВСТАННЯ

Коли тому 20 років Ленін подав своїм однопартийцям план — збройною силою повалити російський тимчасовий уряд, то навіть найвизначніші діячі більшовицької партії не вірили в успіх повстання. Урім того, противники повстання не вважали за потрібне йти до влади кривавим шляхом, бо сподівалися, що всеросійський зїзд совєтів сам проголосить владу робітників і селян та унесе бездарний уряд Керенського. Всеросійський зїзд совєтів був призначений на день 7. листопада 1917 року. Проте Ленін не хотів ждати виявлення волі совєтів, тобто волі революційного народу. 6. листопада, напередодні зїзду, він пише лист до членів центрального комітету більшовицької партії і в цьому листі перекоонує їх, що повстання проти уряду Керенського треба робити негайно:

„Треба, щоб усі райони, всі полки, всі сили мобілізувалися зараз же, і писали негайно делегації до Військово-Революційного комітету і до центрального комітету більшовицької партії вимагаючи: в ніякім разі не лишати влади в руках Керенського... вирішувати справу сьогодні неодмінно, ввечері або вночі”.

Ленін поспішав, він нервував, бо не вірив у те, що зїзд рад (совєтів) піде за більшовицькою партією. Він стояв за „совєтську владу”, але з умовою, що та влада буде в руках його, Леніна, та його партії. Через те такий поспіх. Фанатичний демагог з страхом ждав дня зїзду совєтів, боявся, що цей зїзд утворить свій власний уряд, у яким більшовики будуть лише в меншості.

„Було загрозливо або формально, — Бисав Ленін у листопаді 1917 року, — ждати хиткого голосування 25. жовтня (7. листопада нового стилю. — Ред.) і народ має право і повинен розв'язувати такі питання не голосуванням, а силою; народ має право і повинен у критичних моментах революції спрямовувати своїх представників, навіть своїх найкращих представників, а не ждати їх”.

Це так міркував провідник більшовицької революції року 1917. Міркування Леніна виявляють усе безмірну жадобу влади, яку мав цей „професійний революціонер”. Він не чинився з льогікою, вона йому не потрібна. Подивіться: Ленін уважав совєти і їх зїзд за представників народу. Ці

представники напевне усунули б уряд Керенського від влади. Але Ленін боїться „хиткого голосування” цих народних представників і кличе „народ” до повстання. Який це „народ”? Це були військові частини і відділи червоної гвардії (робітники), що йшли в Петербурзі за більшовицькою партією. Отже Ленін хотів поставити „народних представників” у совєтах перед довершеним фактом, при допомозі петербурзького „народу”, що йшов за його вказівками. Ленін на місце совєтів і „народу” ставив свою партію і свою власну особу як провідника партії. Не за успіх зїзду совєтів боявся він. Ленін страхався, що він і його партія не стануть на чолі совєтського уряду. Тому він писав:

„Історія не простить прогагання революціонерам, які могли перемогти сьогодні, ризикуючи втратити все... Прогагання у виступі — подібне смерті”.

Прихильники Леніна зробили повстання проти уряду Керенського. На зїзді совєтів Ленін появився, як голова „робітничко-селянського уряду”. Більшовики, разом з лівими соціалістами-революціонерами повели за собою цей зїзд. Повстає питання: що було, колиб зїзд совєтів не пішов за Леніном, а утворив свій власний „совєтський” уряд? Відповідь на це питання знайти дуже легко: Ленін не завагався і на хвилину, що робити. Він поспішав із зїзду совєтів зробити „ворогів народу” і розігнати би таких непокірний зїзд. Що це було так, а не інакше, показує історія російської установчої ради, вибраної всенародною. Цю раду, в якій більшовики були в меншості, Ленін звелів розігнати в січні 1918 року. „Захвалення влади — це справа повстання і його політична мета, здійснюється після захоплення влади” — так писав Ленін на початку листопада 1917 року. Розумій: Треба захопити владу, а потім буде видно, що робити. Для Леніна головне — мати владу в своїх руках. „Народ”, „революція” — це тільки засіб, як дійти до поставленої мети: до необмеженої, абсолютної, диктаторської влади.

Д. М.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

МИКОЛА ЛИСЕНКО

(У 25-річчя його смерті).

Ледви 25 літ, одне тільки чвертьстоліття минуло від дня, коли помер Микола Лисенко, батько й основоположник української музичної творчості. 25 літ — не довгий протяг часу для „історичної” перспективи; не один визначний, великий мистець назвав справжньої, справедливої оцінки свого таланту та свого значіння після куди довшого часу, ніж одне чвертьстоліття.

Коли Миколу Лисенка вже — за його життя цінили, шанували та звеличали серед українського загалу, коли й до сі його імя називають одночасно та рівнозначно з Шевченком тисячі й мільони земляків, які з музикою ближче не мають багато спільного крім, може, сентименту чи любови до неї — то це доказ, що Лисенко став, як і Шевченко, якимсь символом, загально національним добром цілого народу. Так воно є й справді. Імя Лисенка стало синонімом мистецької обнови народного музичного мистецтва, як імя Шевченка стало синонімом геніальної мистецької обнови народної словесности.

В особі Миколи Лисенка ввесь український загаль бачив того, якому вдалося першому здобути право громадянства для музичного мистецтва серед свого власного народу і за це загаль його величав; в особі Миколи Лисенка бачимо ми сьогодні того, який працює цілого свого життя розкриває нашому музичному мистецтву ворота до розвитку — і так само ми як і майбутні покоління про це мабуть ніколи не забудуть.

Значіння Лисенка саме як цього пробудника нашого музичного мистецтва, як його довголітнього організатора та провідника переростає його значіння для музики, його шлях життя, його обсяг діяльности, його змагання йшли куди далі, як іде праця „тільки” — музики. Бо коли той, що тільки творить, обмежується в своїй праці до цієї одної діяльності — дарма, що може він досягнути найвищої висоти, то той, що кладе основи під новий рід мистецтва, організує все музичне життя і створює для нього реальний ґрунт, тривку рамці і постійне річизце, тим самим будує відповідну основу для музичної діяльності та праці для неї взагалі. Знаємо, що часи перед появою Лисенка були часами, коли наша музика знаходилася

ледви в пеленках; а її неспілі спроби, видатися „на поверхню”, звернути на себе ширшу увагу, зовсім або майже зовсім не вдавалися. Тут, очевидно, абстрагуємо від такого нпр. Бортнянського, який працював серед чужих і якого сам рід його творчості — церковна музика чи опери в тогочасному італійському стилі — не могли спопуляризувати ані самого автора, ані його творів серед широкого загалу українського народу.

Лисенко не мав фактично перед собою нікого, хто бодай як-так був би прорубав дорогу, яку він пізніше мав би вирівняти та йти нею. Музика жила серед нашого народу тільки у формі народних пісень; але про те, як використати їх для індивідуального мистецтва, як втягнути в орбіту мистецької творчости взагалі: про якусь самотійну, „оригінальну”, музику ніхто у нас тоді не думав, чи пак: не зумів цього доконати. Перед Лисенком відкривалися великі можливості, але й великі завдання. Він перший, зрозумівши цей дійсний стан цієї галузі мистецтва — української музики, стан, який був дуже сумний, бо рівнявся облогові, ки-нувся з цілою пристрасною та лановитого музики, цілим запалом молоді людини та вешті: з цілою сильною волею одного з тогочасних провідників українського руху — у вир музично-творчої, виконаної та організаторської праці.

І коли вперше почали виконувати його твори, головне ті до слів Шевченка, коли вперше, із концертних естрад чи у стінах приватних українських помешкань залунали пісні та хори до українських слів, тоді ніхто не розглядав і не оцінював їх тільки із боку їх музичної вартості та не порівнював з існуючими тоді іншими, чужими творами музичної літератури: бо значіння українського живого слова у пісні, значіння музичного твору, складеного не тільки українським композитором, але передовсім складеного у душі такої музики, яка безпосередньо та найкраще промовляла до розуму українського слухача — це було у тих часах і для тогочасного українця куди важніше, як сама чисто „професійна” вартість твору.

Річ зрозуміла, що у часах, коли жив Лисенко, увесь вихований у традиції народної пісні та музики, він мусів пере-

дівсім звернутись у своїй творчості до тих двох джерел, з яких цілий наш напіток пили тоді досі, для якого слово „Україна” й „українець” не були тільки порожнім звуком. Цими двома джерелами були: народна пісня і Шевченків „Кобзар”. Народню пісню Лисенко перший пізнав, зглибив і перший вивів із темряви сільсько-го примітивізму на світло денне, ос новуючи на цій народній пісні не тільки майбутню українську музичну творчість, але й здобувши завдяки цьому тривке місце для цієї нашої народної пісні в загально-європейській музичній культурі. У „Кобзарі” Лисенко знайшов нові спонуки для своєї власної оригінальної творчости, старався музикою передати те, що Шевченко передавав словами. В деяких хоро-вих творах та сольових Лисенкові не зовсім удалося; а коли зважимо, що епічний стиль Шевченкових поем не легкий до музичної композиції, то тим більша заслуга Лисенка, що він так взявся за музичне оформлення цих геніальних Шевченкових творів.

Не мав Лисенко щастя до оперових лібрет; це може й причина, що він, хоча й залишив опери великі щодо кількості сцен, такі не створив справжньої національної — ривної щодо сили його дрібнішим української опери композиціям. Мабуть тематика, зв'язана з українським народним побутом і з фольклором булаб йому більше відповіда-ла як фантастика Гоголівської „Різдвяної ночі” чи психологічні проблеми переживань Тараса Бульби та драматич-ність акції цієї повісті. На жаль, на своїй дорозі не знайшов Лисенко рівнозначного собі лібретиста, що був би йому вклекшив цю працю.

Світова війна чи пак часи після неї принесли переоцінку вартостей у всіх ділянках мистецтва, м. ін. і в музиці. І в нас, яким ті часи принесли великий розвиток нашого музичного мистецтва, змінився підхід до деяких критеріїв власної музичної творчости. Та як не були ці зміни й підходи: Микола Лисенко залишиться в нас усе як зразок великого громадянина та організатора, великого музичного діяча, який поклав основу під усю нашу музичну культуру. — („Діло”).

Антін Рудницький.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХА-
ТІ ПОВИНЕН ЗАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС „СВОБОДА”.

НАРОДЖУЄТЬСЯ НОВИЙ ЕСПАНСЬКИЙ ПАТРІОТИЗМ

(Вражіння із Саламанки)

Саламанка це мале середньовічне, тісне місто. Тепер воно на якийсь час стало столицею національної Іспанії. Колись замірле містечко, тепер кипить повним життям. Однак нема тут колишньої безжурної веселости. Не чути звуків гітари, не грає ніхто, затих теж зовсім спів, характеристичний і чарівний на вулицях усіх еспанських міст. Затих спів людей, що може найбільше з європейських народів люблять життя. Зник теж настрий любови. Молодь розмовляє про війну. Війна полонює їх зовсім.

Дівчата не дістають із фронту листів, не чують слів обітниця, а що численно зголошуються як санітарки до шпиталів, бачать спокійно відро-дження матері — не напе-

ченої. Ранені говорять головно про матерей, про жінок. Віддають життя у жертви, не можуть думати про будучину, не мають її. Вони гинуть, однак від-роджується батьківщина. Тому вирають спокійно. Не видно в Саламанці паніки. Налети червоних літаків на місто повторюється і по кільканадцять разів на день. Сирена на-стамперед повідомляє, що ворог зближається, потім, що ворог уже тут, вкінці інший звук сповіщає, що ворога вже про-гнали. Всі міста поділені на рефуджіос (схорони-ща) і на голос сирени всі обов'язково мусять до них схоронитися. Саламанка має такі схоронища, що червоні не можуть їх збомбардувати, та всеж непокоїть столицю.

Італійський журналіст, Маріо Джованні, описує розмову, яку мав із шо-фером у Саламанці. Шо-фер читав собі у спеку, на сонці історичну книжку Гальдоса, а вікна авта були щільно замкнені.

— Бійтеся Бога, таж тут нема чим віддихати! Навіщо ви позачинювали вікна?

Шофер відповів весело: — Еспанець, прошу па-на, передісім боїтсья продувів. Може відчинити, однак не раджу. За-палення легенів, це спе-ціальність Саламанки. По-тім шофер переходить на актуальну в місті тему.

Цей сьогодні були сім разів алярмові сирени. На мою замітку, що для мене найбільшою мукою від-чікувати небезпеки під землею і я волю, щоб мене поцілило, ніж щоб за-сипало живцем, шофер відповів:

— Так само говорив мій брат, хай з Богом спочи-ває, і... — Що?

— Розшарпало його на

площі Корілля. Підчас бомбардування Саламан-ки в листопаді. Потім уже червоні боялися, бо Саламанка має дуже добру оборону. Та тоді було гар-ячо...

— Брат був жонатий?

— А так і п'ятеро дріб-них дітей. Все це я удер-жую цим автом. Та тепер великий рух, вистане ме-ні і їм, слава Богу.

— Якто? Таж вдова чеєже дістає за помогою?

— Певно, що їй нале-житьсь, бо брат був добровольцем, увесь час на фронті. Його перша відпустка, то ця смерть. Та я не хочу, щоб брато-ва брала урядові гроші. Поки можу, я тішуся, що зароблю на них. Діти до-брі, а брат був наче бать-ком для мене. Абож то Франко може настарчити всьому? Я і так дивуюся, бож бачите самі, що в нас уже в порядку.

Та не лише треба диву-ватися, що націоналісти в-держують такий поряд-ок. Ще більше треба подивляти патріотизм ці-

єї сірої людини, що не хоче брати урядових гро-шей, що не хоче скарбу своєї страшно спльон-дрованої батьківщини об-тяжувати рентою, рентою для сиріт по браті.

ЗВІЧКИ СЛАВНИХ ЛЮДЕЙ

Кожний має якусь звичку, свою „слабкість” і нема майже особи, якої нервовість не ви-являлася би в такій звичці. Незвичайно оригінально ви-являється це у великих людей.

Славний астроном Ляплас мав звичай бавитися при професорській пульті клубком ниток, а слуга мусів йому пер-ед кожним викладом доста-вити клубок.

Антін Брукнер, славний ав-стрійський композитор (1824—1896) кланявся низько кож-ному знайомому, з яким стрі-нувся, хочби то був його вла-сний слуга. На запит, чому він такий дуже чемний для всіх, відповідав Брукнер сухо:

— Ніколи не можемо знати, чи саме той, кому низько кла-няємось, не буде нам потріб-ний у житті.

Англійський король Едвард

VII. носив усе на рамені золоту опояску, що колись була вла-сністю вбитого у Мексику не-щасливого цісаря Максиміліа-на. Той талісман, так впевняв Едвард VII., охороняв його від помылок у політиці, а також боронив перед дівірськими ін-тригами.

Філософ Імануел Кант на університетських викладах, за-ки зачав прелекцію, вдвигав-ся в якусь точку. І так довго вступав у неї очі, поки не скінчив викладу. Раз вибрав собі за точку опертя для зо-ру гудзик на одязі студента, що сидів найближче. Коли студент, збентежений допит-ливим зором професора, во-рагнувся, це збило Канта з пантелику на довшу хвилину і щойно як знайшов собі нову точку для ока, починав далі викладати.

Мадам де Сталь, визначна французька письменниця, під-час розмови любила бавитися предметом, який мала під ру-кою. Міг це бути окраєць па-перу або цвітка. Колиж хто підчас розмови забрав пред-мет, який вона держала, пере-ривала розмову та вже не відзивалася ні словечком.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РОЧЕСТЕР, Н. Я. Бр. св. Паса-фата, від. 217, подає до відоча всім своїм місцевим і позамісцевим чле-нам, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го листопада, в годині 2-гій пополуночі в галі де звичайно. Обов'язком всіх членів є прийти на збори, бо маємо дуже важку справу до вирішення. Довгочасні члени напам'ятаємо, щоб кінце прийшли і вирінали свої довги, щоб потім не було нарікань, або будуть суспендовані. Члени, котрі затягують по-зичку на свої грамоти, мусять бути на зборах, бо маємо для них важне повідомлення. На цих зборах бу-демо номінувати кандидатів на від-діловий уряд на 1938 рік. Нових членів будемо приймати до брат-ства у У. Н. Союз без вступного. Тому користайте з нагоди. — М. Біношеский, пресд.; Т. Герула, кас. А. Іванів, секр.

РІОНГСТАВІН О. Бр. св. Арх. Ми-хайла, від. 140, повідомляє, що кі-сячні збори відбудуться в неділю, 21-го листопада, в галі У. Н. По-мочі, в год. 1-шій пополуночі. Про-симо всіх членів і членів прийти і заплатити свої задеглі виклади. Члени, котрі мають пожитки на свої грамоти, докладаються скільки мають платити проценту. Маємо теж біль-ше важних справ до поладкування. Тому кожний член має прийти на означений час. — С. Роган, пресд.; М. Когут, кас.; В. Терпецький, секр.

КУРТИС БЕРІ, МД. Повідомляє українців і членів від. 55, 81 і 290, У. Н. Союзу, як також Український Гор. Клуб, що важні наради відбу-дуться в неділю, 21-го листопада, точно в годині 4-тій пополуночі, в галі парохіальній, тому що це важ-на загальна справа, всі обов'язково повинні прийти на збори. — Микола Шандровський, секр. від. 55, У. Н. С.

3 ДНЯ

СТРАТИЛИ ЗУБИ — ЛИШ АПЕТИТ ЗАЛИШИВСЯ.

Московська царська еміграція сидить собі тепер по різних краях і згадує старі добрі часи, коли і печеня була і булдо чим істи. Згадує часи, коли вона спивала мід з економічного доброту поневолені народів, висмоктувала з України останню краплю крові, давала її політично й культурно та верещала, що „України не було, нет і не було“.

Тепер сидять собі ось ті московські імігранти за границею і, згадуючи старі добрі часи, починають каються, що заздалося смектали кров з України, заздалося її давили, заздалося відмовляти їй найпримітивніших прав. Жаль їм тепер України. Але жаль не тому, що її смектали, тільки жаль, що, перетягнувши струну, дістали по зубам і опинилися за границею. „Як би ми були поменше смектали її“, говорять вони, „то вона булаб не бунтувала і ми моглиб її смектати до нині“. Під впливом того жадю деякі круги московської еміграції починають „переоцінювати“ знов на Україні, починають обіцяти їй грошки на вербі, починають уявляти її, щоб, затягнувши на неї шори, при її допомозі осідлати також свого розгуканого московського медведя. Одним словом, вони думають, що дурного „малороса“ можна обдурювати тисячу разів.

ЧЕРГОВА ПРОВОКАЦІЯ.

Ньюйорське „Новое Русское Слово“ з вітвірка, 9 листопада д. р., приносить цікаву статтю Ек. Кускової, під заг. „Времена меняются“, в якій вона обговорює діяльність одного такого гурту старої царської еміграції в Югославії, що зве себе „Лігою руских запасних офіцерів і солдат за-границей“. Вкупі з тим згадана стаття обговорює також опубліковану книжку тої ліги, п. з. „За Русь Святу“.

Дорікає мадам Кускова (з переконання соціалістка) тій лізі, що колись вона стояла виключно на цареславному становищі „єдиної невідомої“, а тепер зовсім змінилася і починає відновлювати стару царську Росію від її... розчленування. В названій книжці провідники цієї ліги пишуть: „Населення України за своїм темпераментом являється найкращим елементом для боротьби з більшовиками; близькість України до центральної Європи представляє собою найкращий „пляцдарм“ для

розпочаття боротьби з більшовиками“.

Але як дістатися в Україну, щоб звідти розпочати боротьбу за Росію?

„Потрібно небагато“, говорять провідники цієї ліги, бо „щоб викликати в нутрі всенародне повстання, вистарчить, щоб появився російсько-український загін, а український нарід, спрагнений кращої будучини і землі, цілий підійметься. Так було 300 літ тому, так було в 1918 році, так буде й тепер“.

ОЙ, ЯК ХОЧЕТЬСЯ САЛА.

Станувши на тому становищі, провідники ліги подають раду, як саме конкретно приєднати український нарід до відбудови старої царської імперії. Отож вони говорять, що треба українцям зпочатку обіцяти повну політичну свободу, а навіть незалежність, тільки під зверхністю всеросійського царя, яким буде, річ ясна, якийсь член родини Романових. Отож буде точнісінько таксамо, як з Леніном, що обіцяв українцям „самоопреділеніє вполоть до атдїленія“, але під зверхністю московського ІІІ. Інтернаціоналу. Обіцявши в той спосіб великодушну Україну таку „самостійність“, яку, мимоходом кажучи, вона сама мусить вибороти своєю власною кровю, члени ліги зробили ще один практичний крок до реалізації свого плану, а саме, проголосили спеціальний зїзд під гаслом „Освобождение України“. Кажуть, що на зїзд вони навіть запросили провідників українських партій, а саме: Андрія Лівницького, ген. Сальського, гетьмана Скоропадського, професора Швеція. Отож той зїзд мав би дати тим москалям мандат очолювати український визвольний рух, вести українське військо до боротьби з ворогами, визволяти Україну, щоб опісля піддати її під зверхність якогось царя Романова, а згодом щоб знову вести українське військо до боротьби з Москвою, але вже не за свою самостійність,

тільки щоб повалити там більшовиків і насадити на престол Романова і цілу його кліку у виді згаданої ліги.

Часи змінилися, але, як бачимо, величезний апетит у москалів залишився незмінений.

ЗАМІТКИ КУСКОВОЇ.

Авторка статті робить на маргінесі діяльності цієї ліги, як на соціалістку, доволі цікаві зауваги. Ось вони:

„Як то змінюються часи... Сталін перебрал кий білого руху про „єдину невідому Росію“ („Ні яди російської землі ворогам“) ... А декотрі учасники, білого руху хочуть опертися на самостійницькі настрої з 1917—18 року і розпочати від розділу Росії на Сибір, Україну, Грузію, і шой-но з тих відрізаних кусників зложити тіло старого російського самодержавія.

„Не будемо над тим заставлятися і заповідати, хто виграє в цьому суперництві. Але ми розуміємо, чому деякі російські монархісти, більше або менше європейського типу, не хочуть, щоб їх змішувати з тими лицарями упало-го самодержавія, які хочуть знов розпочати російську історію від кївського періоду. Сталінські комсомольці і піоніри також вичують під чим пору „Слово о Полку Игоревім“, „Рускую Правду“ й поучення Володимира Мономаха; але, здається, не з ціллю „відривання України“, а з зовсім відмінним наміром: докзати „односїльність російської культури“ і кровну звязь Київської Русі з Руссю Московською. В цьому саме дусі складають нові підручники історії, такі подібні в деяких своїх частинах на Іловайського...“ (старий царський надворний історик.—Ред.)

Не пожалував Бог москалям апетиту. Тільки бідкає бувають, що минулися ті часи, коли українці давалися водити за ніс. Вони тепер знають, чого хочуть. І знають також, що те, чого вони хочуть, треба собі здобути своїми власними фізичними зусиллями і своїм власним мізком.

УВАГА! MILLVILLE, N. J. й ОКОЛИЦІ! УВАГА!
УКРАЇНЬКА ГРОМАДА НА КАРМЕЛ РОВД

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1937 РОКУ

ПОРЯДОК СВЯТА: Панахиду за полеглих Героїв і проповідь відслужити зараз по Службі Божій о. РУДАКЕВИЧ. — Потім підемо всі до салі Народного Дому і розпочнеться

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

Українці! Приходіть всі і відсвяткуймо 19-ту річницю Української Держави.

ОТСИМ ПОДАЄМО ДО ВІДОМА, ЩО:—

СВЯТО ЕВХАРИСТИЙНОГО ОКОУЖНОГО КОНГРЕСУ

ВІДБУДЕТЬСЯ В НЬО ЙОРКУ В ЦЕРКВІ СВ. ЮРА ВІД ДНЯ 22-ГО ДО ДНЯ 25-ГО ЛИСТОПАДУ 1937 ВКЛЮЧНО В ТАКИМ ПОРЯДКУ:

В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 22-ГО ЛИСТОПАДУ в годині 7-мій вечором відкриття Конгресу його Ексцелленцією Преосвященним Владикою КИР КОН-СТАНТИНОМ в церкві молебном, а опісля духовною академією у церковній галі.

У ВІВТОРОК І СЕРЕДУ, 23 І 24 ЛИСТОПАДУ в годині 11-тій зраня Архирейська Служба Божа. — Проповіді і відчити виголосить в українській і англійській мові дібрани старші і молоді сили. — У духовній академії возьме участь оркестра під орудою М. ГАЙВОРОНСЬКОГО, а хор церкви св. Юра під орудою п. ТЕОДОРА ОНУФРИКА.

Підчас Служб Божих співатиме церковний хор, а також музський, зложений з керуваних хорів ньюйорської округи. — На цей Евхаристичний Конгрес підписані мають честь запросити всі укр. кат. парохії, братства, сестринства, установи і загалом всіх українців.

о. ПЕТРО ПОНЯТИШИН, о. ФИЛИМОН ТАРНАВСЬКИЙ.

УВАГА! МІЛВІЛ, Н. ДЖ. ТОВАРИСТВО „ЗАПОРОЗЬКА СІЧ“, ВІДІЛ 347 У. Н. СОЮЗУ СВЯТКУВАТИМЕ

25-літний Ювілей Свого Існування В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО ЛИСТОПАДУ (November) 1937 Р. В ПАРОХІАЛЬНІЙ ГАЛІ, HOGGIN ROAD.

ПРОГРАМА СВЯТА: в годині 1-шій пополудні будуть промови, в українській і англійській мові, місцевих і позамісцевих бесідників. — Головний реферат про діяльність У. Н. Союзу виголосить головний рекордовий секретар У. Н. Союзу, п. Д. ГАЛИЧИН. — По промовах буде СПІЛЬНИЙ СВЯТОЧНИЙ ОБІД.

По обіді танці до пізної ночі. Вступ на танці 25 центів. Комітет просить всіх відділів У. Н. Союзу й У. Р. Союзу з MILLVILLE, WILLIAMSTOWN, TRENTON, WOODBINE, N. J., PHILADELPHIA, CHESTER, PA., і WILMINGTON, DEL., до численної участі.

Комітет.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Листопадове Свято.

Голова Центрального Комітету українських товариств у Нью Йорку, адв. М. Пізнак, сказав між іншим у своїм вступнім слові на Листопадовім Святі в Нью Йорку (це свято відбулося в неділю ввечір, 7. листопада б. р., в Укр. Мар. Домі в Нью Йорку), що він старався, щоб цьогорічне Листопадове Свято в Нью Йорку випало трохи інакше ніж попередніх років, щоб, щоб його виконали по можності аматори з нашого молодого покоління. Заходи в тій справі увінчалися найкращим успіхом, і цей успіх — це найбільша заплата за труди.

Програму згаданого свята виконали ось-такі групи й одиниці:

Український Молодечий Хор (мішаний) з ньюйорської округи під орудою С. Марусевича відспівав отсі пісні: Шумить, гуде дубовонька, Коло млина яворина, Летить гайка понад балку (ші три пісні зладив М. Гайворонський), Козака несут (зладив М. Леонтович), Вже більше літ двісті, Ой, на горі там женці жнуть (обі ці пісні зладив О. Кошиць), Було не рубати зеленого дуба (зладив С. Марусевич).

Цей хор заснував Степан Шумейко на початку липня цього року. До нього приймають тільки таких молодих членів і члениць, що вже перше належали до якогось хору, або таких, що визнаються добрим музичним слухом і голосом. Під пору він числить коло 35 членів, з чого половина походить з місцевої у стейті Нью Джерзі (Нью-арк, Юніон, Ірвінгтон, Мейплвуд, Байон, Пасейк, Елизабет), а половина з Нью Йорку й околиці. Його предсідником є Степан Шумейко, секретаркою Марія А. Боднар, касіером Степан Курляк. Своім диригентом хор вибрав одноголосно Степана Марусевича.

Цей хор, хоч такий ще молодий, визначається дуже гарними музичними якостями. Добре зрівноважений та дисциплінований і пробивається з нього спонтанічно молодече захоплення. Це тому, що члени, ходять точно на проби і співають з доброї волі, без ніякого примусу, просто з любов до української пісні. Диригент іще молодий, але талановитий і працюючий, ставиться до своєї роботи поважно, тактовно і з великим замишуванням. Одним словом — увесь той молодечий гурт знаходиться на добрім містечкїм шляху, і я вірю, що в недалекий будучині він буде найкращим хором у ньюйорській околиці. Перед старшим нашим громадянством він презентував себе якнайкраще, здобув собі велику симпатію, тож я певний, що те наше громадянство ним широзаопікується.

Вокальний ансамбль під орудою М. Скоробогача виконав такі пісні: Ніч, серенада (муз. Д. Котка); Іхав козак за Дунай, соп. солю: М. Балинська (зладив Г. Давидовський); Діброва, птничий хор, соп. солю панна О. Каршиш (муз. Д. Котка); пісня про Куперяна.

Цей ансамбль — це подвійний мішаний квартет. Видно тут велику працю диригента і зіспівання його членів та члениць. Своім виконанням вище згаданих творів ця вісімка зробила на мене вражіння — сальонного стилю. Його диригента можна би попросити, щоб до свого репертуару включив іще два-три твори поважнішої натури та додав про те, щоб були тільки ефекти дійсно-артистичні.

На двоспів (Оля Каршиш, сопран, Марія Скоцко, альт) зложився: Засумуй, трембіто, і Гей, там у Вільхвіці (фортепіанний дострій: панна Стефанія Гук).

Відспівали вони ці пісні без претенсіально. Обидві пісні, хоч були передані з чуттям, випали трохи замонотонно, тому, що обидві скомпоновані у вальсовім темпі.

Скрипкове солю: Концерто (г моль) Макса Бруха і Лібеслїд Ф. Крайсlera відіграла пані Е. Ревюк (фортепіанний дострій: пані О. Ляхович).

Пані Емілія Ревюк виявилася з важкого музичного твору дуже добре. Тут видно було роки пильної праці, що уможливило скрипачці побороти всякі технічні і тональні труднощі трудної концертної композиції Бруха. До цього містечкового твору добрим контрастом був твір Крайсlera. Тут артистка мала змогу виказати своє знання в композиції лекшого стилю.

Фортепіанний дострій пані Олі Ляхович був виконаний без закиду, місцями навіть артистично, особливо в творі Крайсlera, де акомпаністка знаменито-відчула і вірно передала ритм віденського вальса, чим у великій мірі поспособила мелодії, переданій на скрипці віртуозкою.

Адв. Пізнак у своїм вступнім слові звертався голорво до молоді, пояснюючи їй значіння Листопадового Свята для українців. Він теж заповідав точки програми і мав кінцеве слово. Коли хотів щонебудь сказати старшому громадянству, говорив по українськи; як звертався до молодого покоління, говорив по англійськи. Він своїми словами (іноді з легким гумором) витворив насали дуже-сердечний настрій.

Святочну промову по українськи виголосив д-р Л. Мишуга. Ось коротенький зміст цієї промови: Перед світовою війною ми святкували звичайно одно лише народне свято: свято Шевченка. По війні прибуло ще одно подібне свято: в честь Франка. Але прийшли ще й іншого роду всенародні свята: свята в честь чи на спомин різних подій, що відбулися в часі нашої найновішої боротьби за визволення України. Отож маємо тепер свята в пам'ять проголошення Великої України самостійною державою, Листопадове Свято, в такуж пам'ять в Західній Україні, Свято Злуки, Свято Героїв, Подвиги наших юнаків під Базаром та під Крутами... На всі ці свята ми дивимось не раз так, як дехто дивиться на святочно вистроєного гуцула. Гарний, дуже гарний цей святочний гуцульський стрій! Але треба нам у рядигоди поглянути і на гуцульську біду та нужду, бо вона вже гуцулів, що найкращу вітку нашого народу, до краю доводить... Ми мали в нашій історії, особливо в історії нашої найновішої визвольної боротьби, багато ясных, святочних днів, подібних до вистроєного гуцула. Але було й багато таких темних, буденних днів, що подібні до теперішніх гуцульських злиднів. Ті темні, понурі дні — це наші помилки, які ми робили в часі нашого визволювання. Наддніпрянські українці не могли отримати з духовної неволі московської, а наддністрянські українці не могли здобути на самостійну думку без помічі Австрії. Багато було тих помилок (промовець вичислив кілька найважливіших і ми повинні їх знати). Ми повинні мати їх завжди перед очима на те, щоб у будучині їх вистерігати. Не треба страхатися тих помилок, бо вони не страшні тим, що знають, куди йдуть, до чого прагнуть. У боротьбі за народ-

Have a Head for Quality Not a "Head" from Quantity

KNOW WHEN TO SAY "WILSON-THAT'S ALL" AND WHEN TO SAY "THAT'S ALL"

MADE FROM GRAN-O-LATED GRAIN

© 1937 Wilson Whiskey Co., Executive Office, New York, N. Y. Wilson Whiskey, 40 proof. The copyright in this product and name is owned by Wilson Whiskey Co., New York, N. Y. 100% grain alcohol, 100% straight whiskey, 5 years old, 1.5% straight whiskey 7 years old.

ний ідеал треба нам брати собі приклад з тих наших стрільців, що в славний наступі під Чортковом гнали ворога поперед себе. „Стрільці! — говорив до них приказ команди: „Ви голодні, босі й у лахмітті. Не маєте що їсти, не маєте на ногах обуви, не маєте в що одягнутись... Але маєте груди, маєте серце, маєте кріси — вперед!“

Святочну промову по англійськи виголосив адв. В. Цільник. Він порівнював американський „День Незалежності“ з українським Листопадним Святком. Закликав молоді познайомитися з тим святом української незалежності з кожного боку, простудіювати як слід причини і наслідки цього свята, а тоді вона зрозуміє, відчуде серцем, нащо і пощо українці по цілім світі, де тільки можуть, і як тільки можуть, святкують торжественно цей пропам'ятний день у своїй історії.

Ще слово про публіку.

Перше, що кидалося в очі, це заки розпочався концерт, це була битком набита зала. Жалко було тих людей, що відійшли від порога, бо для них забракло місця. А ті, що були на салі, заховувалися, як у церкві. Все те, що діялося на сцені, люди переживали у своїх „серцях“. Ніхто не позівав, ніхто не дрімав... Коли, наприклад, молодечий хор виводив свої мелодії, то публіка слідила за кожним тоном, за кожною музичною фразою, за кожним рухом симпатичного молоденького диригента. А коли підчас свята сипалися декому іскри з очей, а декому котилися горохом слези, то це був знак, що те, що слухачі чули, западало глибоко в їхні серця.

Хор і всі присутні відспівали побожно „Ще не вмерла Україна“, але люди чомусь не дуже швидко вибиралися з салі... Ділилися одні з одними пережитими в той вечір вражіннями.

Осип Стеткевич.

ОЛИФАНТ, ПА.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР При Греко-Кат. Церкві св. Кирилла й Методія в Олифант, Па., під диригентурою Л. Сорочинського

— влаштує —

КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, 21. ЛИСТОП.

години 8, ТОЧНО ввечір.

В АВДИТОРІИ RIVER AVE., OLYPHANT, PA.

НОВА ПРОГРАМА.

Вступ \$1.75, 50 і 35 центів.

ЖІНКА-СЕНАТОР ОСЕРЕДКОМ БУРІ.

Як сенатор Гюго Л. Блек з Алабами став членом Найвищого Суду Злучених Держав, Біб Грейвс, губернатор Алабами, йменував сенатором на місце Блека свою жінку, панно Диксі Грейвс, викликаючи цим немалу бурю протестів. Пані Грейвс є четвертою жінкою, що засідає в сенаті Злучених Держав.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ТАНТОН, МАСС. Тов. ім. Т. Шевченка, від 122, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го листопада, в гол. 1-шій пополудні, в домі Тов. 14 Стейт вул. Всі члени мають прийти на збори. На зборах буде присутній головний радий У. Н. Союзу, Н. Давидовський з Бостону. Тому просимо всіх членів прийти на збори і принести своїх знайомих і вписати їх до Союзу, бо якраз тепер є тримісячна кампанія за приєднання нових членів до У. Н. Союзу. Члени, котрі довгоють, краще мусять заплатити свої доводи, бо впротинний розі будуть суспендовані. — Уряд.

ОЛИФАНТ, ПА. Місячні збори Бр. св. Кирилла й Методія, від 86, відбудуться в неділю, 21-го листопада, в гол. 12-тій пополудні. На порядку дня між іншим справами буде вивагка радія. Просимо всіх членів зійтися на означений час. — Гр. Сякевич, предс.; Т. Мороз, кас.; П. Саламоха, секретар.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михайла, від 147, подає до відома своїм членам, що збори відбудуться в неділю, 21-го листопада, в гол. 2-тій пополудні. Обов'язком кожного члена є прийти на збори та заплатити вкладки. Довгуючих членів напостинаємо, щоб заплатили свої доводи, або будуть суспендовані, бо все просити не можливо. Отож хто не заплатив перед 25 кожного місяця буде суспендований. — В. Ракочий, предс.; П. Лагоцький, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК. Н. Р. Бр. св. Володимир, від. 130, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 20-го листопада, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-го аву., в годині 8-ї вечір. Просимо членів прийти на час, як також просимо довгочасних членів прийти і виплатити свої заборгованості. — А. Карпович, рек. секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Збори Сестринства Благовіщення, від. 125, відбудуться в неділю, 21-го листопада, в годині 1-ї пополуночі, в церковній залі при Окей в Райс аву., П. Дмитрієв, предс.; Р. Попович, кас.; І. Подола, секретар.

ПАСАЖ, Н. ДЖ. Тов. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го листопада, в годині 2-ї пополуночі, в галі церковній під ч. 47 Гові Елену. Кожний член має виплатити особисто на зборах, а не дітей посплатити, бо маємо важкі справи до поладження. Також подіємо до відома, що кожний член має взяти участь при посвяченні прапора відділу 42, Тов. Тараса Шевченка. Кожний член не явиться на посвячення, то заплатити кару 50 ц. згідно з ухвалою минулих зборів. Т. Скоровагін, предс.; Ю. Нестор, кас. М. Табачук, секр.

ПРОБІЛЕНС, Р. АП. Від 177, Сестринство Любої, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го листопада, в годині 2-ї пополуночі, в галі Укр. Гор. Клубу, при 13 Вайтінгтон аву. Просимо членів прийти і виплатити свої заборгованості. Н. Подієв, предс.; В. Манайко, секр.

ПОНКЕРС, Н. Р. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 21-го листопада, в годині 2-ї пополуночі, в галі Укр. Гор. Клубу, при 13 Вайтінгтон аву. Просимо членів прийти і виплатити свої заборгованості. Н. Подієв, предс.; В. Манайко, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Браство св. Арх. Михайла, від. 142, відбудуть збори 13-го листопада. На тих зборах прийшлося проголосити Листопадове Свято. Забирає слово П. Останчук. Представник, який збирає збори і вислати до Об'єднання. Згодом жерти: Бр. св. Арх. Михайла, \$5, П. Останчук, \$2, По \$1: Ю. Шевчук, П. Шуга, Т. Бутинен, І. Фортуна, М. Маркович, Т. Марайка, Я. Лешак; по 50 ц. І. Лешак, А. Подієв, Ф. Яворський, М. Кобрина, І. Чурчак. Разом збори \$16.50. Зайшла дискусія над збіркою і з'явилось більше голосів, щоб ту суму передати до Центрального Комітету, а Комітет має вислати разом з іншими жертами до Об'єднання, як дохід з Листопадового Свята. Я. Лешак, предс.; М. Маркович, кас.; І. Останчук, секретар.

ФІЛІП, ІЛЛ. ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го листопада, в годині 1-ї пополуночі, в галі У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-го аву. Просимо членів прийти на ці збори для поладження багатьох справ. Довгочасних членів напаминемо виплатити свої заборгованості. С. Горбодан, секр.

ПІЛЕРІС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го листопада, в годині 1-ї пополуночі, в галі У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-го аву. Просимо членів прийти на ці збори для поладження багатьох справ. Довгочасних членів напаминемо виплатити свої заборгованості. С. Горбодан, секр.

ПЕРТ АМБОУ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 104, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го листопада, в годині 3-ї пополуночі, в галі У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-го аву. Просимо членів прийти на ці збори для поладження багатьох справ. Довгочасних членів напаминемо виплатити свої заборгованості. С. Горбодан, секр.

УВАГА! БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ, СИЛАМИ ХОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ В БАЙОН, Н. ДЖ.

відбудеться

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1937 РОКУ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ 35 WEST 19th STREET, BAYONNE, N. J.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ В годині 3-ї пополуночі відслужить о. д-р В. Клодницький панакхиду за померлих Героїв в боротьбі за волю України, в церкві при Вест 27-ї аву. (в тій церкві де відбуваються Богослуження Української Православної Громади).

в годині 4-ї пополуночі розпочнеться:

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

в Українському Народному Домі, в якого програму входять хоріві точки, соля дуєти, декламації та промови. — Вступне слово виголосить о. д-р В. Клодницький, предс. У. Н. С. Святої промови виголосить о. д-р В. Клодницький, до жіноцтва п-на О. БІРАНСЬКА, до молоді, п. В. БУКАТА. Дирігент хору ЮСІФ БУКАТА. З національного обов'язку кожний українець (ка), молодь Байонської Громади, повинні явитися на святі та своєю привітністю виявити національну свідомість громади. З охочих місцевостей, отримавши запрошення шановних громадян прибути до нас на Листопадове Свято. Дохід з свята призначено на українських інвалідів. Комітет.

УВАГА! ДЖАНСОН СІТІ, Н. Я., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ПАРОХІЇ В ДЖАНСОН СІТІ, Н. Я., відбудеться

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1937 РОКУ

Свято розпочнеться в 2-ї годині пополуночі СВЯТОЧНИМ КОНЦЕРТОМ, в котрим візьмуть участь шкільна молодь і церковний хор. — Головний реферат виголосить представник Провіснів у Львові, М. ДУДРА.

На це свято запрошуємо всіх українців з Бінгемтону, Еллікат і Елмайра, Н. Я. — По концерті буде виголошений відчит про положення на Лемківщині і організування відділу Організації Оборони Лемківщини. На цьому відчиті повинні бути всі місцеві і позамісцеві лемки. ВСТУП ВІЛЬНИЙ. Парохіальний Комітет.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Я., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ТОВАРИСТВО „ЖІНОЧА ПОМІЧ" У НЮ ЙОРКУ

встановлює

ВЕЛИЧАВІЙ ОСІННІЙ БАЛЬ В СУБОТУ, ДНЯ 20-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1937 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 7:30 вечером.

Вступ 40 центів. Музика М. Антоновича.

Наше Товариство „Жіноча Поміч" у Нью Йорку відділ В. С. У. А., запрошує широко все громадянство на цей бал. Прихід з балу призначений на дуже добрі цілі, а саме на наших інвалідів у Львові, а друга половина на викуп дому Лесі Українки в старім краю. — За добру забаву ручить Комітет.

269-70

УВАГА! КЕМБЕЛ, ОГАЙО, І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ТОВАРИСТВО „СОКІЛ", ВІДДІЛ 218 У. Н. СОЮЗУ В КЕМБЕЛ, ОГАЙО

встановлює

Великий Баль В СУБОТУ, ДНЯ 20-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1937 Р.

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ, 165 GORDON AVENUE, CAMPBELL, OHIO.

Початок в год. 7-їй вечір до пізньої ночі — Музика добірна.

За добру забаву ручить — Комітет

269

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШІЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

НЮ БРОНСВІК, Н. ДЖ.

Гостина в Олексі Галелюка.

Зприводу 50-ліття своїх уродин наш тутешній громадянин Олексі Галелюк влаштував 16-го жовтня гостину. Велика громада людей, що зібралася того дня в „Слов'янській галі", щоб зложити ювілейні свої побажання, засвідчила про пошану, яку він здобув собі в широких колах громадянства. Прибули гості не лише з Нью Бронсвіка та близьких місцевостей, як Перт Амбой, Бавнд Брук, Рарітан, Менвил, Плейнфілд, Савт Плейнфілд, Плейсборо, Милтаві, Оук-Трі, Крамбери, а й з Нью-Арку, Елізабет, Пасейку, Джерзі Сіті і з Нью Йорку. Крім українців зібраних приятелі нашого громадянина з інших народностей: був швед і чех і німець і тут роджені американці.

Підчас вечері гром. Іван Ваверчак з Перт Амбою як „гостмайстер" привітав ювілята з 50-літтям в імені приятелів і знайомих та накреслив життєпис О. Галелюка від часу, як він 18-літнім хлопцем виїхав із Стинави Вишньої, стрийського повіту, столиці завзятих бойків, за море, до Канади. Наперед у Монреалі, потім у західній Канаді і нарешті у Злучених Державах він увесь час був в „бізнесі" і ввесь час займався українськими громадянськими справами. Ще й досі існують у Монреалі та в західній Канаді товариства, які він організував. На Заході був одним з енергійніших організаторів читальних та народних домів. У 1924-тім році переїхав до Злучених Держав і поселився в Нью Бронсвік, де й досі працює як будівничий і контрактор. Тут гарно виховав своїх дітей: чотирьох хлопців, як соколів, що не полетіли з гнізда, а працюють разом з батьком. Тут він теж організував українську громаду, що не забувала рідного краю в потребі і здобула собі становище в місті, теж у великій мірі завдяки заходам Галелюка, що популяризував українське ім'я в місцевих газетах, школах і товариствах.

Крім „гостмайстра" забирали слово ще вісім промовців, що згадували про свою співпрацю з Галелюком та бажали йому тої самої енергії й охоти до громадянської праці на других п'ятдесят літ. Помітна була промова Марії Ворлі (з дому Юрчак), що витала його в імені молодого покоління за його увагу до молодих, роджених в Америці українців. Він перший у нашій місцевості звернувся на них увагу, організував українську дитячу школу та школу танців і ввів їх як окремий гурт до місцевих товариств та шкіл. Як окрема група вони нераз брали участь у виставах народного мистецтва, пісень та народних звичаїв і тепер у Нью Бронсвіку майже всі знають, що в нашому місті є українці та їх нащадки — американці українського роду.

З нагоди гостини зібрані зложили \$60.20 на українські цілі й віддали їх у розпорядження ювілята, щоб розділили їх, як вважають за відповідне. Збіркою займалися Іван Ваверчак, Марія Юрчак-Ворлі, Анна Юрків і Софія Яремусь.

Жертвували: О. Галелюк \$5; по \$1: М. Юрчак, А. Солик, Ю. Луїч, О. Кушак, Т. Бацик, Г. Сирік, А. Ворлі, П. Рулевич, М. Гіряк, М. Михайлиш, О. Шигера, Я. Данилюк, М. Попадюк, І. Ваверчак, Анна Ваверчак, М. Берис, пані Р. Сабодан, О. Ревюк, Ю. Кондратович, В. Кучула, М. Ракошій, А. Ткачук, М. Гуцалюк, В. Микитин, М. Долішній, М. Цеглинський, молодий Білах, О. Данилюк, І. Савка, С. Перчинши, М. Яремусь, М. Ярема, В. Ярема, К. Шерба, Н. Гайда, Дж. Шомберг, В. Степанківський, Н. Костра, А. Васильш, П. Ганчарик, Д. Юнта, Г. Браун, А. Борачинський, пані Костів, С. Костів, С. Бойко, А. Кута, М. Кручковський, В. Кмет, Т. Перчинши, С. Ковальчук; по 50 ц.: П. Зубрицький, М. Стасинши, Л. Ляцкі, Т. Юрків, І. Семків, П. Галелюк; по 25 ц.: Степа Васильш, пані Шарик. Дрібними лятами 70 ц. Разом \$60.20.

Ту збірку О. Галелюк розділив так, що призначив дві третини, роджених в Америці українців. Він перший у нашій місцевості звернувся на них увагу, організував українську дитячу школу та школу танців і ввів їх як окремий гурт до місцевих товариств та шкіл. Як окрема група вони нераз брали участь у виставах народного мистецтва, пісень та народних звичаїв і тепер у Нью Бронсвіку майже всі знають, що в нашому місті є українці та їх нащадки — американці українського роду.

РІЗДВЯНІ ПРОГУЛКИ ДО СТАРОГО КРАЮ

ПАРОПЛАВИ З НЮ ЙОРКУ:

EUROPA - - - 27 ЛИСТОПАДА

NEW YORK - - - 2 ГРУДНЯ

HAMBURG - - - 9 ГРУДНЯ

EUROPA - - - 16 ГРУДНЯ

Постійні потяги такі від самого корабля Европа започаткують вам прямий подорож до Старого Краю. Знамениті заїзничі поїзди до Гамбурга. Бажачі інформації дасть кожний місцевий агент або головне бюро.

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ

ЦЕРКОВ СВ. МИХАЙЛА в New Haven, Conn., пошукує дяків, дячків, які знають би провадити хор, давати представлення, концерти і у вечірній парохіальній школі. Посвідка бодай послідовно зв'язана з посадою. Послужити об'являється. Голоситись на адресу: Ukrainian Gr. Cath. Rectory, P. O. Box 204, Keiser, Pa.

Rev. R. WOLYNEC, 123 Park St., New Haven, Conn.

ПАРОХІЯ Marion Heights (Keiser) PA., при укр. кат. церкві Покрови Пр. Богородиці пошукує дяків, дячків, які знають би провадити хор, давати представлення, концерти і у вечірній парохіальній школі. Посвідка бодай послідовно зв'язана з посадою. Послужити об'являється. Голоситись на адресу: Ukrainian Gr. Cath. Rectory, P. O. Box 204, Keiser, Pa.

ВЕЛИКА УКРАЇНСКА КАТОЛИЧКА ПАРОХІЯ пошукує доброгосподарів. Мое бути зібраним директором, добрий режисер і правий характер. Зголошення слати на адресу „Свобода". С. О., „СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МИХАЛ Я. КОСЛОСКИ І СТЕПАН А. ШЕЛЕСТ ОБЕЗПЕЧЕННЯ І НЕРУХОМОСТІ (REAL ESTATE) Публічний нотар. ... Моні ордери. Корабельні карти. ... Європейські справи. 20 JONES STREET, NEWARK, N. J. Tel.: Market 3-2597

На всіх імпрезах і весіллях „Радіо Оркестра" М. А. СЕРВЕНСЬКОГО Обслужити і найважливіших. 169 AVE. A, NEW YORK CITY. Телефон: ALgonquin 4-4952

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 5-2410. Урядові години: рано від 10 до 12 вечір від 6 до 8, а в неспіврано від 10 до 12.

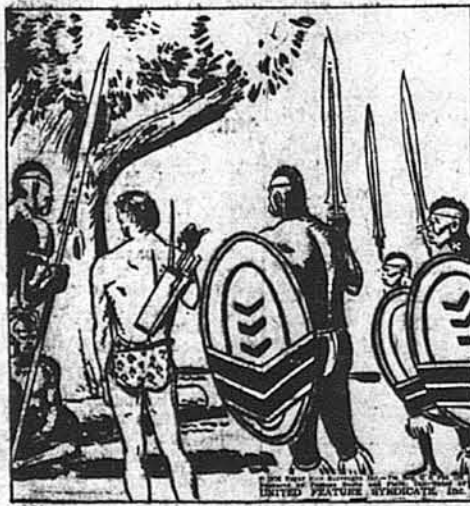
МИРОН ЛИТВИН УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Без ріжнот, як далеко позв. Ньюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга шира і чесна. — Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ 4 BROWN, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 124 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: Orchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 165 St.), BRONX, N. Y. Tel. Melrose 6-6577

ІВАН БУНЬКО Новий Український Удільний заряджує погребам по ціні так милькій, як \$150. Обслуга найкраща. JOHN BUNCO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 8th ST., NEW YORK CITY. Dignified Funerals at low as \$150. Telephone: Orchard 4-8088

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ.

(14)

Побачивши, що його довкрути обступили чорні воїни, які тримали на поготові свої списи, Тарзан заговорив: „Що це все означає? Я прийшов до тебе поговорити як брат з братом". Удалю відкашляну і нервово почав говорити: „Мої люди довідалися, що кавуру це білі люди, що вони ходять нагі, щось подібне як ти". З тими словами Удалю ззірвав поставу Тарзана.

По хвилі вагання Удалю продовжав: „Ми нічого не знаємо, звідки ти і що за один. Ти для нас чужинець. Дехто з моїх людей думає, що ти є одним з кавуру і що ти прийшов сюди, щоб вивідати все як слід та підшукати відповідну дівчину, щоб описати її викрасти. А звідки я можу знати, що воно не так?" — закінчив Удалю.

„Це гупі балачки", відповів рішучо Тарзан. „А мої люди не думають, що це гупі балачки", відповів твердо Удалю, який почав набирати шораз більшої відваги і певності, що Тарзан таки є членом кавуру. „Слухай, ти", почав він уже зовсім зухвало, „отсей раз твого вештання нам усім забагато". З тими словами ватажок почав підноситись на ноги.

На очі ватажка почала находити несамоविта лють. Він почав кричати з цілої сили: „Відтепер ти не будеш красти наших дівчат, ти злочинний кавуру!" Ватажок з цілої сили заплескав у долоні і в одній хвилині чорні воїни на один крок відскочили і наставили проти Тарзана свої списи. „Ще одно плескання, і воли пропашуть мене", думав собі Тарзан.